

Utbildningsutskottets betänkande

1978/79: 20

med anledning av propositionen 1978/79: 100 såvitt gäller anslag till vuxenutbildning jämte motioner

I betänkandet behandlas förslag som regeringen i propositionen 1978/79: 100 bilaga 12 (utbildningsdepartementet) — efter föredragning av statsrådet Wikström — förelagt riksdagen under avsnittet Vuxenutbildning (punkterna E 2—E 7, E 10—E 13) samt yrkanden i motionerna 1978/79: 441, 451, 621, 631, 737, 1322, 1326, 1348, 1382, 1882, 1892 och 1907.

Punkten E 1 Sveriges Utbildningsradio aktiebolag har remitterats till kulturutskottet.

Punkten E 8 Bidrag till driften av folkhögskolor m. m. behandlas av utskottet i betänkandet UbU 1978/79: 21.

Punkten E 9 Bidrag till löntagarorganisationernas centrala kursverksamhet kommer utskottet att behandla senare.

1. Statliga skolor för vuxna: Utbildningskostnader m. fl. anslag. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna E 2—E 4 (s. 606—608) och hemställer

1. att riksdagen till *Statliga skolor för vuxna: Utbildningskostnader* för budgetåret 1979/80 anvisar ett förslagsanslag av 8 938 000 kr.,
2. att riksdagen till *Statliga skolor för vuxna: Material för självstudier* för budgetåret 1979/80 anvisar ett reservationsanslag av 4 887 000 kr.,
3. att riksdagen till *Statliga skolor för vuxna: Undervisningsmateriel m. m.* för budgetåret 1979/80 anvisar ett reservationsanslag av 364 000 kr.

2. Bidrag till kommunal vuxenutbildning m. m. Regeringen har under punkten E 5 (s. 609—621) föreslagit riksdagen att

1. godkänna vad som i propositionen anförts om fortsatt dispens för Stockholms kommun från regeln om särskilda skolenheter för vuxenutbildning,

2. godkänna de riktlinjer som i propositionen förordats i fråga om dels lärartjänster i yrkesinriktade ämnen vid skolväsendet i kommun, dels förordnanden av timplärare,

3. godkänna att ett poängsystem införs för beräkning av skolledarresursen för grundutbildningen för vuxna,

4. till Bidrag till kommunal vuxenutbildning m. m. för budgetåret 1979/80 anvisa ett förslagsanslag av 400 928 000 kr.

Motionerna

1978/79: 631 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari yrkas att riksdagen

1. uttalar sig för en inriktning av den kommunala vuxenutbildningen som innebär

a) att elevernas rätt till en bra ekonomi garanteras och studielön införs från 16 år,

b) att nya demokratiska mål för undervisningen formuleras, varvid man utgår från de vuxenstuderandes behov,

c) att den uppsökande verksamheten i samarbete med de fackliga organisationerna intensifieras,

d) att studiesociala åtgärder i form av fria läromedel och fri kost införs och hälso- och sjukvård för de vuxenstuderande förbättras,

e) att rätten till en bra barnstugeplats för alla barn garanteras,

f) att betygen avskaffas,

g) att studierådgivningen förbättras,

2. beslutar att antalet undervisningskurser på gymnasienivå får öka med 10 procent jämfört med föregående år,

1978/79: 737 av Ingrid Sundberg m. fl. (m) vari yrkas att riksdagen av regeringen begär

1. tilläggsdirektiv till kommittén om kommunal vuxenutbildning så att också korrespondensstudiernas organisation och omfattning blir föremål för utredning,

2. förslag syftande till att likställa kostnaderna för samma studiekurser oberoende av om studierna sker vid statens skolor för vuxna eller vid Hermods skola.

Utskottet

Kommunal vuxenutbildning var under budgetåret 1977/78 anordnad i 274 kommuner och 17 landstingskommuner. Särskilda skolenheter för kommunal vuxenutbildning fanns i april 1978 i 50 kommuner och det fanns då 60 sådana enheter.

Regeringen föreslår att förevarande anslag räknas upp med 36 428 000 kr. Därvid har beräknats medel för ett oförändrat antal undervisningstimmar i gymnasieskolkurser och kurser för särskild yrkesinriktad utbildning men en ökning av antalet undervisningstimmar i grundskolkurser. Regeringens förslag innebär att antalet undervisningstimmar i gymnasieskolkurser inkl. särskilt yrkesinriktade kurser skall få uppgå till samma antal som medgivits för innevarande och närmast föregående budgetår.

Utskottet delar föredragande statsrådets uppfattning att ökningen av medelsbehovet under förevarande anslag bör begränsas med hänsyn till det statsfinansiella läget. Utskottet är därför inte berett biträda förslaget i yrkandet 2 i motionen 1978/79: 631 om att bidrag skall utgå till ett i förhållande till innevarande budgetår ökat antal undervisningstimmar för gymnasieskolkurser.

Utskottet tillstyrker även i övrigt regeringens förslag.

Den under år 1978 tillsatta kommittén om kommunal vuxenutbildning (U 1978: 04) skall enligt sina direktiv lämna ett delförslag under år 1979 om gränsdragningsfrågorna mellan vuxenutbildning och folkbildningsarbetet. Utredningens slutbetänkande kan väntas bli avlämnat under år 1980. Folkbildningsutredningens (U 1975: 19) slutbetänkande torde komma att avlämnas under senare delen av år 1979.

Kommittén om kommunal vuxenutbildning bör enligt motionen 1978/79: 737 (yrkandet 1) genom tilläggsdirektiv få i uppdrag att utreda också korrespondensstudiernas organisation och omfattning. Även om samhällets nuvarande kommunala utbildningsutbud är stort och varierat finns det och kommer det alltid att finnas, anför motionärerna, människor som inte nås av det eller för vilka det av olika anledningar — t. ex. geografiska, ekonomiska eller rent personliga — inte passar. Av samhällsekonomiska och andra skäl men inte minst med hänsyn till denna kategori synes det angeläget att — med tillvaratagande av Hermods skolas erfarenhet och produktionskapacitet — i samverkan söka skapa en rationellt fungerande organisationsform för produktion, administration och uppföljning av korrespondensbaserade studiemöjligheter. Därmed skulle samhällets utbud av vuxenutbildning också te sig heltäckande för den enskilde medborgaren genom att samhället anlägger ett helhetsperspektiv på organisationen av utbildningen för vuxna.

I samma motion (yrkandet 2) erinras om att den korrespondensundervisning vid Hermods skola som förmedlas av statens skola i Norrköping för vuxna är avgiftsfri för den studerande till skillnad mot om den studerande vänder sig direkt till Hermods. Motionärerna anser att detta är en orättvisa som bör elimineras.

Utskottet har inhämtat att kommittén om kommunal vuxenutbildning genom tilläggsdirektiv kommer att få i uppdrag att även göra en översyn av statens skolor för vuxna. Härvid kan de av motionärerna upptagna frågorna förutsättas bli behandlade. Motionen 1978/79: 737 påkallar därför inte någon riksdagens åtgärd.

I motionen 1978/79: 631 föreslås (yrkandet 1) att riksdagen skall uttala sig för i motionen angiven inriktning av den kommunala vuxenutbildningen.

Utskottet konstaterar att yrkandet 1 i nämnda motion mycket nära överensstämmer med ett yrkande som vid förra riksmötet fördes fram i motionen 1977/78: 759. Denna motion är behandlad i utskottets betänkande 1977/78: 15 (s. 4—5). Med hänvisning till riksdagens förra året gjorda ställningstaganden (rskr 1977/78: 180) och med erinran om att kommittén om kommunal vuxenutbildning numera tillkallats avstyrker utskottet yrkandet 1 i den i år väckta motionen 1978/79: 631. Utskottet vill påpeka att — enligt gällande fördelning av ärenden mellan utskotten — frågan om studielön m. m. kommer att behandlas av

socialförsäkringsutskottet och frågan om antalet barnstugeplatser av socialutskottet.

Under återopandande av det anförda hemställer utskottet

1. att riksdagen godkänner vad som i propositionen 1978/79: 100 anförts om fortsatt dispens för Stockholms kommun från regeln om särskilda skolenheter för vuxenutbildning,
2. att riksdagen godkänner i propositionen 1978/79: 100 förordade riktlinjer i fråga om dels lärartjänster i yrkesinriktade ämnen vid skolväsendet i kommunen, dels förordnande av timlärare,
3. att riksdagen godkänner att i propositionen 1978/79: 100 förordad poängsystem införs för beräkning av skolledarresurser för grundutbildningen för vuxna,
4. att riksdagen med bifall till propositionen 1978/79: 100 och med avslag på motionen 1978/79: 631 yrkandet 2 till *Bidrag till kommunal vuxenutbildning m. m.* för budgetåret 1979/80 anvisar ett förslagsanslag av 400 928 000 kr.,
5. att riksdagen beträffande tilläggsdirektiv till kommittén om kommunal vuxenutbildning avslår motionen 1978/79: 737 yrkandet 1,
6. att riksdagen beträffande kostnader för viss korrespondensundervisning avslår motionen 1978/79: 737 yrkandet 2,
7. att riksdagen beträffande inriktning av den kommunala vuxenutbildningen m. m. avslår motionen 1978/79: 631 yrkandet 1.

3. **Bidrag till studiecirkelverksamhet.** Regeringen har under punkten E 6 (s. 621—625) föreslagit riksdagen att

1. godkänna att 58 250 000 kr. av de medel som tillfaller statsverket genom vuxenutbildningsavgiften och de influtna skattemedlen från de beskattade vuxenstudiestöden för budgetåret 1979/80 tillförs anslaget Bidrag till studiecirkelverksamhet,

2. till Bidrag till studiecirkelverksamhet för budgetåret 1979/80 anvisa ett förslagsanslag av 713 319 000 kr.

Motionerna

1978/79: 441 av Gunnar Björk i Gävle m. fl. (c) vari yrkas att riksdagen i skrivelse till regeringen anhåller om att nedre åldersgräns för erhållande av statsbidrag i studiecirkel skall vara 12 år,

1978/79: 621 av Stig Alemyr m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen

1. beslutar att statsbidraget för allmänna studiecirkel skall höjas från 47 kr. till 51 kr. per studietimme fr. o. m. budgetåret 1979/80,

2. beslutar att till Bidrag till studiecirkelverksamhet anvisa ett i förhållande till regeringens förslag med 22 000 000 kr. förhöjt förslagsanslag av 735 319 000 kr.,

1978/79: 1348 av Kerstin Göthberg (c) och Kerstin Andersson i Hjärtum (c) vari yrkas att riksdagen uttalar att samma möjlighet att anordna cirklar med deltagare under 14 års ålder som nu finns beträffande musikcirklar genom dispens från gällande bestämmelser bör kunna öppnas för cirklar inom de ämnesområden som angivits i motionen,

1978/79: 1382 av Per-Olof Strindberg m. fl. (m) vari yrkas att riksdagen beslutar att till Bidrag till studiecirkelverksamhet för budgetåret 1979/80 anvisa ett i förhållande till regeringens förslag med 71 453 000 kr. minskat förslagsanslag,

1978/79: 1892 av Claes Elmstedt m. fl. (c) såvitt gäller yrkandena att riksdagen skall besluta

1. höja det särskilda bidraget till organisationskostnader för studiecirkelverksamhet i glesbygd med 1 kr. per studietimme (yrkandet 1),

2. till Bidrag till studiecirkelverksamhet för budgetåret 1979/80 anvisa ett förslagsanslag av 714 319 000 kr. (yrkandet 3),

1978/79: 1907 av Gösta Karlsson (c) och Christina Rogestam (c) vari yrkas att riksdagen beslutar

1. höja statsbidraget till studiecirkelverksamhet med 3 kr. till sammanlagt 50 kr. per studietimme,

2. till Bidrag till studiecirkelverksamhet för budgetåret 1979/80 anvisa ett i förhållande till regeringens förslag med 12 milj. kr. förhöjt anslag av 725 319 000 kr.

Utskottet

Enligt bestämmelserna i förordningen (1963: 463) om statsbidrag till det fria och frivilliga folkbildningsarbetet utgår statsbidrag för studiecirklar i allmänhet med högst 75 procent av de bidragsgrundande kostnaderna. Ändring av statsbidragsreglerna begärs i motionerna 1978/79: 441 och 1978/79: 1348. Båda yrkandena gäller åldersgränsen. Utskottet har tidigare avstyrkt yrkanden om ändring av bestämmelserna om åldersgräns med hänvisning till att folkbildningsutredningen (U 1975: 19) bl. a. just har att pröva denna fråga. Såvitt utskottet kunnat finna har motionärerna inte åberopat något som motiverar att riksdagen frångår sin tidigare i denna fråga intagna ståndpunkt. Utskottet avstyrker därför motionerna 1978/79: 441 och 1978/79: 1348.

För allmänna studiecirklar kan bidraget till kostnaderna för ledare och studiematerial för varje studietimme f. n. utgå med högst 47 kr. Regeringen föreslår en höjning med 2 kr. till 49 kr. I motionen 1978/79: 1382 yrkas att riksdagen avslår detta förslag. I motionerna 1978/79: 1907 och 1978/79: 621 däremot yrkas att höjningen skall bli 3 kr. respektive 4 kr.

Utskottet delar regeringens uppfattning att statsbidraget bör höjas och avstyrker alltså motionen 1978/79: 1382. Vad därefter gäller storleken på höjningen förordar utskottet 3 kr. 50 öre, varav 2 kr. 50 öre av-

ser ledararvode och 1 kr. studiemateriel. Utskottet föreslår alltså att statsbidraget per studietimme för allmänna studiecirklar fr. o. m. den 1 juli 1979 skall utgå med 50: 50 kr. Merkostnaden beräknas bli 18 milj. kr.

För cirklar på ort inom det allmänna stödområdet som inte har reguljär treårig eller fyraårig linje av gymnasieskola utgår bidrag till kostnaden för ledarnas resor och traktamente. För dessa cirklar utgår dessutom ett schabloniserat tilläggsbidrag med 2 kr. per studietimme. I motionen 1978/79: 1892 yrkas att tilläggsbidraget höjs till 3 kr. Yrkandet motiveras med att möjligheterna att driva studiecirkelverksamhet i glesbygd försämrats.

Även i fråga om detta bidrag är det som en följd av kostnadsutvecklingen motiverat med en höjning. Utskottet tillstyrker därför motionen 1978/79: 1892 yrkandena 1 och 3, innebärande en anslagshöjning med 1 milj. kr.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet

1. att riksdagen beträffande nedre åldersgränsen i studiecirklar avslår motionen 1978/79: 441,
2. att riksdagen beträffande särregel om åldersgräns för vissa cirklar avslår motionen 1978/79: 1348,
3. att riksdagen beträffande höjning av bidraget till kostnaderna för ledare m. m. med anledning av propositionen 1978/79: 100 och motionerna 1978/79: 621 yrkandet 1 och 1978/79: 1907 yrkandet 1 samt med avslag på motionen 1978/79: 1382 i denna del godkänner vad utskottet förordat,
4. att riksdagen beträffande höjning av glesbygdsubidraget med bifall till motionen 1978/79: 1892 yrkandet 1 godkänner vad utskottet förordat,
5. att riksdagen godkänner att 58 250 000 kr. av de medel som tillfaller statsverket genom vuxenutbildningsavgiften och de influtna skattemedlen från de beskattade vuxenstudiestöden för budgetåret 1979/80 tillförs anslaget Bidrag till studiecirkelverksamhet,
6. att riksdagen beträffande medelsanvisningen med anledning av propositionen 1978/79: 100 och motionerna 1978/79: 621 yrkandet 2, 1978/79: 1892 yrkandet 3 och 1978/79: 1907 yrkandet 2 samt med avslag på motionen 1978/79: 1382 i denna del till *Bidrag till studiecirkelverksamhet* för budgetåret 1979/80 anvisar ett förslagsanslag av 732 319 000 kr.

4. Bidrag till studieförbund. Regeringen har under punkten E 7 (s. 625—628) föreslagit riksdagen att

1. godkänna att 6 700 000 kr. av de medel som tillfaller statsverket genom vuxenutbildningsavgiften och de influtna skattemedlen från de be-

skattade vuxenstudiestöden för budgetåret 1979/80 tillförs anslaget Bidrag till studieförbund,

2. till Bidrag till studieförbund för budgetåret 1979/80 anvisa ett anslag av 26 880 000 kr.

Motionerna

1978/79: 1322 av Stig Alemyr m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen beslutar att till Bidrag till studieförbund anvisa ett i förhållande till regeringens förslag med 2 000 000 kr. förhöjt anslag av 28 880 000 kr., varvid nuvarande anslagspost 6 skall uppgå till 2 000 000 kr.,

1978/79: 1326 av Karin Andersson m. fl. (c, s, vpk) vari yrkas att riksdagen beslutar att till Bidrag till studieförbund anvisa ett i förhållande till regeringens förslag med 792 000 kr. förhöjt anslag av 27 672 000 kr., varvid nuvarande anslagspost 5 skall uppgå till 2 124 000 kr.,

1978/79: 1882 av Karin Andersson (c) och Maj Pehrsson (c) vari yrkas att riksdagen beslutar höja anslaget Bidrag till studieförbund med 200 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit,

1978/79: 1892 av Claes Elmstedt m. fl. (c) såvitt gäller yrkandena att riksdagen beslutar att

1. bidraget till försöksverksamhet med uppsökande verksamhet i bostadsområden utgår med 2 milj. kr. (yrkandet 2),

2. till Bidrag till studieförbund för budgetåret 1979/80 anvisa ett anslag av 28 880 000 kr. (yrkandet 4).

Utskottet

Till de av skolöverstyrelsen (SÖ) godkända studieförbunden utgår bidrag till organisationskostnader och kostnader för pedagogisk verksamhet. Under förevarande anslag har sedan budgetåret 1975/76 även anvisats medel för försök med uppsökande verksamhet i bostadsområden. SÖ har i skrivelse den 30 augusti 1978 till regeringen överlämnat en rapport över försöksverksamheten. Centrala studiestödsnämnden har fått i uppdrag att utvärdera den uppsökande verksamheten på arbetsplatser. I avvaktan på en samlad värdering av de två uppsökandeverksamheterna har några medel inte beräknats för fortsatt verksamhet i bostadsområden.

I de båda motionerna 1978/79: 1322 och 1978/79: 1892 yrkas att oförändrat 2 milj. kr. skall anvisas för fortsatta försök med uppsökande verksamhet i bostadsområden.

Som tidigare nämnts startade försöksverksamheten budgetåret 1975/76 och försökstiden bestämdes då till tre år. I förra årets budgetproposition (bilaga 12, s. 571—572) anförde föredraganden: "För att dessa

angelägna aktiviteter inte skall behöva avbrytas i och med att SÖ avslutar sitt uppdrag under år 1978 har jag även för budgetåret 1978/79 beräknat 2 milj. kr. för en fortsättning av försöksverksamheten." Riksdagen anvisade beloppet (UbU 1977/78: 15 p. 4, rskr 1977/78: 180). Utskottet anser att vad föredragande statsrådet då anförde om verksamhetens angelägenhet fortfarande äger giltighet. Utskottet föreslår därför att riksdagen med bifall till motionerna 1978/79: 1322 och 1978/79: 1892 beslutar anvisa 2 milj. kr. till fortsatta försök med uppsökande verksamhet i bostadsområden.

Anslagsposten Bidrag till produktion av studiematerial och tekniska och organisatoriska stödåtgärder för handikappade är uppförd med 2 592 000 kr. För ändamålet har i budgetpropositionen beräknats ytterligare 145 000 kr.

I motionen 1978/79: 1882 anförs att den av regeringen föreslagna ökningen inte ens räcker till att bibehålla verksamheten på nuvarande nivå. Motionärerna yrkar därför på en ytterligare ökning med 200 000 kr.

Regeringen har prövat SÖ:s förslag, och utskottet har funnit sig böra acceptera det ställningstagande som prövningen lett till. Utskottet biträder alltså förslaget i budgetpropositionen och avstyrker motionen 1978/79: 1882.

Regeringens förslag innebär att ytterligare 396 000 kr. skall anvisas för utbildning av tolkar. Enligt motionen 1978/79: 1326 är denna förstärkning otillräcklig. I motionen yrkas att 792 000 kr. skall anvisas utöver vad regeringen föreslagit, dvs. tillsammans 2 124 000 kr.

Redan regeringens förslag innebär en inte obetydligt ökad resurs för utbildning av tolkar. Även om det är en angelägen uppgift anser därför utskottet att riksdagen bör ansluta sig till regeringens förslag och avslå motionen 1978/79: 1326.

Regeringens övriga under ifrågavarande anslagsrubrik framförda förslag föranleder inget uttalande från utskottets sida.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen beträffande fortsatta försök med uppsökande verksamhet i bostadsområden bifaller motionen 1978/79: 1322 i denna del och motionen 1978/79: 1892 yrkandet 2,
2. att riksdagen beträffande bidrag till produktion av studiematerial m. m. avslår motionen 1978/79: 1882 i denna del,
3. att riksdagen beträffande ökad utbildning av tolkar avslår motionen 1978/79: 1326 i denna del,
4. att riksdagen godkänner att 6 700 000 kr. av de medel som tillfaller statsvärdet genom vuxenutbildningsavgiften och de influtna skattemedlen från de beskattade vuxenstudiestöden för budgetåret 1979/80 tillförs anslaget Bidrag till studieförbund,

5. att riksdagen beträffande medelsanvisningen med anledning av propositionen 1978/79: 100 och med bifall till motionen 1978/79: 1322 i denna del och motionen 1978/79: 1892 yrkandet 4 samt med avslag på motionerna 1978/79: 1326 och 1978/79: 1882 i denna del till *Bidrag till studieförbund* för budgetåret 1979/80 anvisar ett anslag av 28 880 000 kr.

5. **Undervisning för invandrare i svenska språket m. m.** Regeringen har under punkten E 10 (s. 653—658) föreslagit riksdagen att till Undervisning för invandrare i svenska språket m. m. för budgetåret 1979/80 anvisa ett förslagsanslag av 90 057 000 kr.

Motionen

1978/79: 451 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari yrkas att riksdagen till Undervisning för invandrare i svenska språket m. m. anvisar för budgetåret 1979/80 ett med 29 943 000 kr. förhöjt förslagsanslag av 120 000 000 kr.

Utskottet

För budgetåret 1979/80 har skolöverstyrelsen (SÖ) föreslagit att antalet studietimmar i studiecirkel i svenska och samhällsorientering skall öka med 150 000 till 1 000 000 timmar. Regeringen har för nästa budgetår räknat med ett oförändrat utbildningsbehov, dvs. 850 000 studietimmar. Föredragande statsrådet beräknar att 400 000 studietimmar skall användas till undervisning som ges enligt 1972 års lag om undervisning av anställda invandrare och att 450 000 studietimmar skall användas till icke anställda invandrare. Ramen för undervisning enligt 1972 års lag föreslås vid behov få ändras av regeringen.

I motionen 1978/79: 451 yrkas att medel skall anvisas till totalt 1 200 000 studietimmar. Till stöd för yrkandet anförs svenskundervisningens betydelse för invandrarna och att motionärerna i en annan motion föreslagit utökning av antalet undervisningstimmar enligt 1972 års lag.

Utskottet anser ifrågavarande undervisning angelägen men har med hänsyn till det statsfinansiella läget funnit sig böra godta regeringens beräkning av det totala antalet studietimmar för nästa budgetår. Utskottet tillstyrker alltså regeringens förslag och avstyrker motionen 1978/79: 451. Såsom föreslås i budgetpropositionen bör ramen för undervisning enligt 1972 års lag vid behov kunna ändras av regeringen.

Utskottet tillstyrker även i övrigt regeringens förslag och hemställer att riksdagen med bifall till propositionen 1978/79: 100 och med avslag på motionen 1978/79: 451 till *Undervisning för invandrare i svenska språket m. m.* för budgetåret 1979/80 anvisar ett förslagsanslag av 90 057 000 kr.

6. **Bidrag till särskilda vuxenutbildningsåtgärder m. fl. anslag.** Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna E 11—E 13 (s. 658—663) och hemställer

1. att riksdagen till *Bidrag till särskilda vuxenutbildningsåtgärder* för budgetåret 1979/80 anvisar ett reservationsanslag av 349 000 kr.,
2. att riksdagen till *Bidrag till vissa organisationers centrala kursverksamhet* för budgetåret 1979/80 anvisar ett förslagsanslag av 850 000 kr.,
3. att riksdagen till *Bidrag till kontakttolkutbildning* för budgetåret 1979/80 anvisar ett förslaganslag av 7 172 000 kr.

Stockholm den 15 februari 1979

På utbildningsutskottets vägnar
STIG ALEMYR

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Stig Alemyr (s), Claes Elmstedt (c), Bengt Wiklund (s), Sven Johansson (c), Lars Gustafsson (s), Linnea Hörlén (fp), Roland Sundgren (s), Gösta Karlsson (c), Helge Hagberg (s), Hans Nyhage (m), Lennart Bladh (s), Christina Rogestam (c), Lena Hjelm-Wallén (s), Jörgen Ullenhag (fp) och Gunnar Biörck i Värmdö (m).

Reservationer

vid **punkten 3** (Bidrag till studiecirkelverksamhet)

beträffande *höjning av bidraget till kostnaderna för ledare m. m.*

1. av Linnea Hörlén (fp) och Jörgen Ullenhag (fp) som anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 5 börjar "Utskottet delar" och på s. 6 slutar "18 milj. kr." bort ha följande lydelse:

Statsbidraget till studiecirkelverksamheten höjdes senast förra året. Med hänsyn härtill och till det statsfinansiella läget bör enligt utskottets mening höjningen i år kunna begränsas i enlighet med regeringens förslag. Utskottet avstyrker alltså den ytterligare höjning som föreslås i motionerna 1978/79: 621 och 1978/79: 1907 liksom yrkandet i motionen 1978/79: 1382 om en minskning av bidraget.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. att riksdagen beträffande höjning av bidraget till kostnaderna för ledare m. m. bifaller propositionen 1978/79: 100 samt av-

slår motionerna 1978/79: 621 yrkandet 1, 1978/79: 1382 i denna del och 1978/79: 1907 yrkandet 1,

2. av Hans Nyhage (m) och Gunnar Biörck i Värmdö (m) som anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 5 börjar "Utskottet delar" och på s. 6 slutar "18 milj. kr." bort ha följande lydelse:

Statsbidraget till studiecirkelverksamheten höjdes senast förra året. Med hänsyn härtill och till det statsfinansiella läget bör enligt utskottets mening höjningen i år kunna begränsas till 2 kr. per studietimme. Utskottet anser det vidare vara nödvändigt med en temporär begränsning av ökningen av den statsbidragsberättigade studiecirkelverksamhetens omfattning. Det totala antalet studietimmar under budgetåret 1979/80 får därför öka med högst 2 % jämfört med det faktiska antalet redovisade studietimmar under budgetåret 1977/78. Medelsbehovet under anslaget beräknas härigenom minska med 35 milj. kr.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. att riksdagen beträffande höjning av bidraget till kostnaderna för ledare m. m. bifaller propositionen 1978/79: 100 och avslår motionerna 1978/79: 621 yrkandet 1 och 1978/79: 1907 yrkandet 1 samt med anledning av motionen 1978/79: 1382 i denna del beslutar att bidrag skall få utgå i enlighet med vad utskottet förordat,

3. beträffande *höjning av glesbygdsbidraget* av Linnea Hörlén (fp), Hans Nyhage (m), Jörgen Ullenhag (fp) och Gunnar Biörck i Värmdö (m) som anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Även i" och slutar "1 milj. kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet kan inte biträda förslaget om en höjning av glesbygdsbidraget. Utskottet avstyrker alltså motionen 1978/79: 1892 yrkandena 1 och 3.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. att riksdagen beträffande höjning av glesbygdsbidraget avslår motionen 1978/79: 1892 yrkandet 1,

beträffande *medelsanvisningen*

4. av Linnea Hörlén (fp) och Jörgen Ullenhag (fp) som — vid bifall till reservationerna 1 och 3 — anser att utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. att riksdagen beträffande medelsanvisningen med bifall till propositionen 1978/79: 100 och med avslag på motionerna 1978/79: 621 yrkandet 2, 1978/79: 1892 yrkandet 3 samt 1978/

79: 1907 yrkandet 2 och 1978/79: 1382 i denna del till *Bidrag till studiecirkelverksamhet* för budgetåret 1979/80 anvisar ett förslagsanslag av 713 319 000 kr.

5. av Hans Nyhage (m) och Gunnar Biörck i Värmdö (m) som — vid bifall till reservationerna 2 och 3 — anser att utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. att riksdagen beträffande medelsanvisningen med anledning av propositionen 1978/79: 100 och motionen 1978/79: 1382 i denna del samt med avslag på motionerna 1978/79: 621 yrkandet 2, 1978/79: 1892 yrkandet 3 och 1978/79: 1907 yrkandet 2 till *Bidrag till studiecirkelverksamhet* för budgetåret 1979/80 anvisar ett förslagsanslag av 678 319 000 kr.

6. vid punkten 4 (*Bidrag till studieförbund*) av Linnea Hörnlén (fp), Hans Nyhage (m), Jörgen Ullenhag (fp) och Gunnar Biörck i Värmdö (m) som anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 7 börjar "Som tidigare" och på s. 8 slutar "i bostadsområden" bort ha följande lydelse:

Med hänsyn till det statsfinansiella läget anser utskottet det motiverat att försöksverksamheten med uppsökande verksamhet i bostadsområden avbryts i avvaktan på en samlad bedömning av denna och verksamheten på arbetsplatser. Utskottet tillstyrker alltså regeringens förslag och avstyrker motionerna 1978/79: 1322 och 1978/79: 1892.

dels att utskottets hemställan under 1 och 5 bort ha följande lydelse:

1. att riksdagen beträffande fortsatta försök med uppsökande verksamhet i bostadsområden avslår motionen 1978/79: 1322 i denna del och motionen 1978/79: 1892 yrkandet 2,
5. att riksdagen beträffande medelsanvisningen med bifall till propositionen 1978/79: 100 samt med avslag på motionen 1978/79: 1892 yrkandet 4 samt motionerna 1978/79: 1322, 1978/79: 1326 och 1978/79: 1882 i denna del till *Bidrag till studieförbund* för budgetåret 1979/80 anvisar ett anslag av 26 880 000 kr.